

sta Öller.

H. Kangasniemi. Vaakamestari.

1921, jossa
tä, joihin ol

apäälli

ankkimi

inö L

semalla

imäiner

onard

mitä

inen k

virka

eli J

nen lä

en lip

auha M

Sähkö

ituiksi

Aulis

hard S

Sähkö

ksen la

hänelle

ALKU

Hellin Maryanne

le annettiin toimeksi hankkia

paikkakuntien joukkoon.

Savonlinnassa tammikuun 18 p:nä 1921.

Gösta Öller.	H. Kangasniemi.	Vaakamestari.
Asemapäällikkö.	Artturi Pyy.	Asemamies.
Wäinö Lackström	A. I. Lankinen.	Aseman esimies.
Ensimmäinen kirjuri.	Väinö Pietarinen.	Asemamies.
Leonard Söderling.	Kalle Torpakka	"
Toinen kirjuri.	Juho Kөрhonen.	Vaihdemies.
Veli Juuma.	Pekka Torvinen.	Asemamies.
Toinen lipunmyyjä.	Eemil Laine.	Vahtimies.
Rauha Mustonen.	A. Riikonen.	Vaihdemies.
Sähköttäjä.	Aug. Kumpulainen.	Asemamies.
Kaarlo Aulis Mustonen.		
Sähköttäjä.		

Oikein jäljennetyksi todistavat:

Hellin Tarjanne
E. Rönkä Listo.

Jäljennös jäljennöksestä.

Pöytäkirja tehty Savonlinnan aseman liikenneosaston henkilökunnan pitämässä kokouksessa rautatieasemalla tammikuun 5 p:nä 1921, jossa käsiteltiin niitä toimenpiteitä, joihin olisi ryhdyttävä valtion asuntojen hankkimiseksi rautatieliikenteelle Savonlinnan asemalla.

1 §.

Päätettiin lähettää mitä pikemmin kirjallinen anomus Valtioneuvostoon kaikkien virkailijain allekirjoittamana, sekä valtuuttaa kolmehenkinen lähetystö asiaa welsingissä ajamaan.

2 §.

Lähetystöön tuli valituiksi ensikirjuri Väinö Lackström, toinenkirjuri Leonard Söderling sekä vaakamestari Hugo Kangasniemi. Anomuksen laatijoiksi kirjuri L. Söderling, sekä avustajaksi hänelle lipunmyyjä Weli Juuma, jolle annettiin toimeksi hankkia kirjallinen lausunto paikallisilta vuokra-asioita tuntevilta henkilöiltä asunto-oloista sekä vuokrien kalleudesta Savonlinnassa.

3 §.

Kokouksessa päätettiin samalla, että edellämainitun

lähetyksen olisi myös koetettava vaikuttaa että Savonlinnan asema olisi koroitettava n.s. ensimmäiseen luokkaan elintarpeiden y.m. kalleuteen nähden.

4 §.

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin sähköttäjät Rauha ja Kaarlo Mustonen.

Kokouksen puolesta:

Leonard Söderling
toinen kirjuri.
puheenjohtaja.

Veli Juuma.
toinen lipunmyyjä.
sihteeri.

Edellä olevan pöytäkirjan olemme tarkastaneet ja oikeaksi havainneet.

Savonlinna 8/1 1921.

Rauha Mustonen.
sähköttäjä.

Kaarlo Mustonen.
sähköttäjä.

Jäljennöksen oikeaksi todistavat:

Kaarlo Åberg.
harj.

A. I. Lankinen.
esimies.

Oikein jäljennetyksi todistavat:

Hellin Tarjanne
Helma Lisko.

Suomen Eduskunnan Valtiovarain Valiokunnalle

Wahavalla muidenkinuolla on kaikkien niiden kunnan puolesta, jotka ovat Jämsän - Yläneen välisen postiradan varrella tai joiden liikenne siltainkin tulee kohdistumaan mainittuun radalle, seurattu Eduskunnan ja valtion tuon radan valmistamiseksi jouduksiksi tekemiä päätöksiä ja niistä aiheutuvia toimenpiteitä. Tämä rata, kun si ainostaan edustamillamme Nivalan ja Haapajärven kunnille, vaan myöskin Härmän, Piisjärven ja Pihlajuruan kunnille kokonaisudessaan sekä Haapaveden ja Siun kunnille siltainkin on tärkeä ja suuriarvoinen tekijä niiden taloudellisen ja kulttuurilomien kehittäjänä.

Radan valmistuttua kun avautuu väiden kunnan sekä maanviljelijöille että liikemiesille tilaisuus lähettää tuotteitaan liika keskuksiin ja kulutuspaikkoihin nopeasti ja huolellisella rahdilla kuin pitkiä matkoja tavalla kuljetettaissa, mikä usein tulee kalliiksi ja siten kehottaa tavarain kiertää kun

luttajain vahingoksi. Myöskin tulee loppumseen rahdin
ajominen, mikä varsinkin toisina vuoden aikoina
on yhtämittaisesti yst ja päivät kestävän sekä use-
assakin tapauksessa on haittava elämäntilanteeksi,
jotapaisten vapauten siihen antautuneet hevos- ja ihmis-
voimat käytettäväksi muuhun hyödylliseen ja tuotta-
vaan työhön.

Valtion edunhankalta arvioituna on rata myö-
skin hyödyllinen sen varrella olevien kienien mit-
sin tähden. Noiden kauppaa kum radan valun-
tuminen kautta tulee varmasti kum nimenomaan kum
mattearossa määrin. On nimittäin siten että epä-
edulliset viestit ja pilhat matkat haittaavat
puiden lauteusta ja niinpäkin vaikuttaa niiden
hinnan alhaisena pyynnin.

Edellä on vielä huomattava, että ratapenger, on
hä ja Haapajärven kunnan alueella on tähän koho-
naisuudessaan valmiiksi luotu, varikansia kestävän
kärjän polkumisen tähden tulee välttämättä ja kuh-
tensa käyttökelvottomaksi samoin myöskin asuma-
rakennuksia varten ajatellut hiekkaläijät häviönsä
hajotuksen kautta sekä vielä puu- ja muut rakun-
nukset leikkuksen kautta menettämisen arvossa
ja tulemaan ehkä kohonaukin käyttökelvottomiksi.
Kaiken lisäksi vielä on huomattava, että nykyinen työn-
tuttamistapa on välttämättä epäedullinen ja varoja me-
nättävä, kum samalla johdolla kerta voitaisiin
suurempiaakin aikaa saada.

Kaiken edellä esittämämme nojalla rokkemman
sis kunnioittaan pyytää, että Talovaliokunta ottaisi
karan tarkoituksena alaisiksi kysymyksen Tisaluus.
Yllä olevan välisen poikkiradan pikaisesta valmistami-
nsta ja tätä tarkoitusta varten ^{harkittavana} alustan
menoarvioon vahintaan kahdenkymmentä miljoonaa
miljoonaa /25.000.000/ markkaa määrärahaa, mikä

määrästä tuntuu varsin kohtuulliselta ja mieli-
sääda rada edes lähivuosina valmistamaan liikenteelle
avattavaksi.

Helsingissä, joulukuun 1 päivänä 1920.

H. G. Ollonen. E. H. Hietanen
Nivalan kunnan edustajat.

Haapajärven
Haapajärven kunnan edustaja

Suomari	35,000,000:—
Ulkomaanki	20,000,000:—
Ylivieska	15,000,000:—
Kajaani	5,000,000:—
	<u>75,000,000:—</u>

100 oblig.

5,3
2,5

90,000 st

Pöytäkirja tehty Pöytäkirja
joulukuun Kansalaistalouden

sa lammik 1 p:n 1914

Puhujajärjestö toimii kokea Puolustus-
Kirjuriin allenkirjoitloja

1. a) Käsiteltiin ^{2. kerran} Tulo ja meno
arvioita tullen unatellen, pitkan kuskuita-
lun perustella tuli kokona yksimielisyyteen
sotilas~~ma~~ojen nähten. että koko
sate laitos on maanviljelijä ja työtätehtä-
len näetellen tuhoisin, ja sellen oar-
jen myöntäminen ^{ohi} kertakaikkiaan
kielellä, ainakin supistettuna.

2. a) Pöytäkirja unatellen ehdotettu sotilas
maailman myöntäköön sosiaali-
demokratian ryhmäkokouksen ryhmä-
pöytäkirjansa mukaan etupäässä sate-
rautateiden tekoon ja lopulta
valvaimme kanta kannattamaan
korsarien saa edustajat

3. a) Käsiteltiin Kankkomaan ja Mur-
meksen ratarakennus alkaneita töitä
kuolen 1918 jotta työt keskeytettiin
1919 rakennustien tekia. Töitä
joutyi seurainn ratarakennustöitä-
set jotta työt keskeytettiin matkustelu-
sateen ratarakennusten mitä Lohdun-
peän asemien, kun asuntopulan puutte-
rakennus taspia ratarakennusten toinassa
jotta työt keskeytettiin onat käynnissä ra-
lan valmistumisen saakka. Töitä unatella on
perheiden isät saaneet ympäri suomen töitä
etsikettä, perheitä töitä kulkijalla pitkin työtä

Kesäen. Kestoin leivo on paikakunnan väestön
kesken täten käyntiin saattaminen. Kokoittuneet
miehet jätti viimeinen asemi täten keskeyttäm-
sen johdosta jo joka ukkonummaksi näytti
tulevaisuus työttömyyksiin.

12) Palautelluilla kannalla olisi myös Kantonin
jo Murmeen ratanrakennus suotava. Kiri-
teollisuus mahdollisuus houkuttaa hyville tulok-
sille ja ratanlinja kulkee usempien jokien
läheisyyttä, mainittakoon Jentim virta
joka varalta yhtiö ^{onnet} ~~astetta~~ maita tehdaiten
rakentelunista varten. Suosittelukset edis-
tymisellen on liikemaiden yhteyden saattaminen
myös välttämätön.

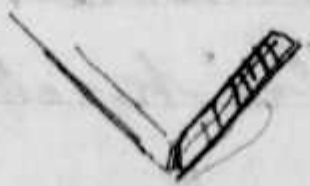
13) Yhtiön puolesta vastimme että Kantonin
jo Murmeen ratan joo on täten ellet
myöntäin tekisensä 50 miljoonaa markkaa
jo lyöt heti käyntiin.

14) Pöytäkirjan tarkastajaksi valittiin
Kalle Huotari ja Arvid Juntinen.

Auf Hyvärinen
Kirjuri

Pöytäkirjan olemme lukeneet
ja hyväksyneet kokouksen kutsun kanta
yhtiöilänneksi Janka Laitos.

Pöytäkirja 1/1921
Arvid Juntinen
Kalle Huotari.

Sosialidemokratistille Eduskuntaryhmälle.

Nivalan ja Haapajärven kuntain valtuuttamina alom-
me näinä päivinä käymet tiellä Eduskunnan Valtio-
varainvaliokunnan kulkulaitosjaoston puheenjohtajan ja
jäsenten lausa suostassa, että Eduskunnassa ja tällä
kertaa mainitussa valiokunnassa käsiteltynä alaisena
olevan valtion maas-avison Tisalmen - Ylivieskan
rautatieradan rakennustöiden edellisen jatkamisesta
varten otettaisiin volintien 25.000.000 markan määrä-
raha. Töiden jatkaminen tällä ratakehityksellä jo
siinä suoritettuihin töiden ja hankittuihin tarveainesten
pilaantumisen ja muun hävion ehkäisemisen kannal-
ta on tarpeellinen ja myöskin valtiolle edullinen
niin järjestettynä, että Ylivieskan - Haapajärven väli-
nen osa radasta valmistetaan ja liikenteelle ava-
taan ensinaissu. On mainittu huomattava että
tämä osa kulkee läpi viljavan Kälviäkylän

Haapajärven pitäjän kirkolla, jonne myös kohdistuvat
Kaisiainen, Reisjärven ja Pihlajenen kuntain liikan-
ne-asiat kokouksessaan sekä Siivri ja Haapave-
den pitäjien osittain, onista kaikesta johtuen, että liikan-
ne heti alumpitien tulee olmaan huomattavan vi-
kas ja huomattava valtiossa.

Tähän nähden ja vielä huomioon ottaen sen
puolesta, että radan rakennustoita varten paikkakun-
nilla saapuvat useat työläisperheet, maataloustöihin
vähemmän tottuneina rivat ole usinkin kalleh-
kimmassa olosuhteissa, rohkeammalla huumorilla
pyytlään

että Sosiaalidemokratian Eduskunta-
ryhmä hyväntahtoisesti kiinnittäisi huo-
miensa edellä esittämämme seikkoihin
ja myös puolestaan. Kaiken perusteella
mukana kuulustaisi Valtiovarainvalio-
kunnassa ja Eduskunnan käsitellessä
laskemamme 25 miljoonan markan on-
narakas ottamista valtion meno-arvioon
Ylivieska - Fisolun rautatiehankkeen
aloitettuihin töiden jatkamista varten.

Helsingissä, 2 p. joulukuuta 1920.

H. G. Oksanen Esr. Halmestaja,
Kivolan kunnan valtuutettu.

Haapajärven kunnan edustaja

K. Herra

Kansanedustaja

W. Tanner.

Olemme täällä Helsingissä näinäpäivinä Nivalan ja Haapajärven kuntain valtuutettuna, käyneet valtiovarainrahokunnan kulkulaitos jaoston jäsenten luona ym. puhumassa Yli-Vierikan - Jisalmun radan rakennuksen joututtamien puolesta ja edustaja Toivetta kuulimme että Sosialidemokraattisella ryhmällä on kokous tästä iltaa, jossa oli aikomuksemme käytävä, mutta kun ryhmäkokousta teillä ei nyt ollut, niin olimme joutuneet kääntymään kirjalliseksi puoleksi pyymällä, että mukana seuraavan kuiselman esittäisille puolesta ryhmällemme, ja toivomme myötä vaikutustamme asiassa.

Helsingissä 2 p:nä Joulukuuta 1920

Haapajärvi

H. E. Oksanen

Edustaja

„Täten saamme pyynnöstä käsityksenämme vuokra-olais-
ta Savonlinnan kaupungissa lausua seuraavaa:

Savonlinnassa, kuten muissakin maamme kaupungeissa on vuokrattavista huoneustoista puute, ollen tämä asunto-
pula, jota oli havaittavissa jossakin määrin jo ennen
maailmansotaa, viime vuosina kehittynyt sangen vaikeaksi.
Syyt tähän ovat yleisesti tunnetut. Uusien talojen ra-
kennuttaminen on sotavuosina ollut aivan lamaannuksissa
ja entisetkin ovat monessa suhteessa jääneet tarpeellis-
ta hoitoa vaille. Toiselta puolen on Savonlinnaan viime
aikoina syntynyt uusia liikkeitä, tehtaita j.n.e. joiden
kautta lisäväestöä on kaupunkiin siirtynyt, ilman että
vastaavaa uutta huoneustomäärää olisi muodostettu. Niin-
ikään on kasvaneen liikenteen vuoksi paikkakunnalla si-
jaitsevien eri virastojen henkilökuntaa lisätty, joiden
on niinikään täytynyt kaikesta huolimatta koettaa saada
kaupungissa asunto itselleen, kaikkien siinä kuitenkin
onnistumatta, huolimatta edes niistä heidän palkkaansa ja
taloudellista asemaansa liiaksi rasittavista vuokramaksuis-
ta, joita he voisipa sanoa pakkotilassa ollen, ovat tar-
joilleet huoneustoista. Tämän yhteydessä mainitsemme että

keskimäärin on Savonlinnassa maksettu, melkeinpä ilman mitään mukavuuksia olevista kalustamattomista huoneustoista 75 - 100 markkaan huonetta kohti, mikä esim. monelle alottelevalle virkamiehelle käy liian rasittavaksi, jonka tulot melkeinpä poikkeuksetta supistuvat nykyoloissa sangen niukkaan palkkaan.

Asuntopulan auttamiseksi maassamme on tehty monenkaltaisia ehdotuksia, jotka ovat tulleet yleisesti tunnetuiksi ja pohdituiksi, minkä vuoksi emme tässä niihin laajemmalti puutu. Pitäen silmällä tällä kertaa erikseen Savonlinnassa olevien valtion virkamiesten, joihin kuuluu etupäässä rautatievirkailijat, asemaa olisi mielestämme erittäin suotavaa, että valtion puolesta ryhdyttiin toimenpiteisiin heidän asemansa auttamiseksi hankkimalla valtion toimesta asunnot heille, tapahtuukoonpa se sitten rakennuttamalla uusia huoneustoja tahi jollakin muulla sopivaksi havaitulla tavalla.

Savonlinnassa 15 päivänä tammikuuta 1921.

J. Saloheimo. Mikko Holopainen,
varatuomari. varatuomari.
Savonlinnan vuokralautakunnan puheenjohtaja. Savonlinnan vuokralautakunnan varapuheenjohtaja.

Oikein jäljennetyksi todistavat:

Hellin Tayanen.
Helma Listo.

Suomen Eduskunnan Sosialidemokratinen ryhmä.

(Valittu 1 ja 3 p:nä maaliskuuta 1919.)

Kokous 21 p:nä huhti- kuuta 1921

Asia: Nimenhuuto.

Äänestys: Jaa:

„ Ei:

	Saa- puv.	Jaa	Ei		Saa- puv.	Jaa	Ei		Saa- puv.	Jaa	Ei
Aalto, A.	/			Koskinen, A.	/			Puro, O. H.	/		
Ahlfors, Fanny	/			Kotonen, A.			/	Pöyhönen, T.	/		
Ailio, J.	/			Kujala, J.	/			Raearo, E. E.	/		
Ampuja, M.	/			Kääriäinen, H.	/			Rapo, J.	/		
Andersson, O.	/			Lehonen, J.				Reinikainen, O.	/		
Aho, A. O.				Laukkanen, M.	/			Rintala, T. H.	/		
Elfvig, O.	/			Lehikoinen, A. A.			/	Rytönen, Anni			/
Haapasalo, Anna	/			Lehtinen, M. E.			/	Ryömä, H.	/		
Hakala, K.	/			Lehtokoski, Aina	/			Rönkä, S.			
Hakkila, V.			/	Lehtola, V.			/	Saarikivi, Lydia	/		
Halme, A.	/			Lehtonen, V.	/			Sillanpää, Miina	/		
Heinonen, K. R.			/	Leino, A. E.	/			Sirola, L.	/		
Helle, E.	/			Leinonen, Olga	/			Tanner, V.			/
Helo, J.	/			Leivo, J. O.	/			Tolonen, J. Fr.	/		
Hildén, E. L.			/	Leskinen, P. A.	/			Turtiainen, T. A.			/
Hiltunen, O.	/			Linna, J.			/	Törmä, H.	/		
Hupli, V.			/	Luukkonen, G.	/			Vainio, V.			
Huttunen, E.	/			Lyytikäinen, Edla				Valvaara, I. R.			
Huttunen, P.	/			Lumio	/			Valjakka, Hilma	/		
Itkonen, R.	/		/	Meriläinen, A.	/			Vankkoja, V.			
Kananen, J.	/			Michelsson, E. A.	/			Viljanen, E.			/
Kauppinen, A.	/			Niemi, V.	/			Virtanen, J.	/		
Keto, J. V.			/	Nyrkkö, A. E.	/			Virtanen, N.			/
Koivulahti-Lehto, Hilma			/	Paasivuori, M.			/	Voionmaa, V.	/		
Korhonen, O.	/			Patinen, N.	/			Vuolijoki, V.			/
Korhonen, V.	/			Pauna, J. P.				Väre, K. O.	/		
Koskelin, A.	/			Pehkonen, M.	/						
				Puittinen, M. S.	/						

Ryhmän kokous 21/4 1921

#1 ja 6.

Sos. dem. Eduskuntaryhmälle

Järjestyneiden työttömäin työläisten koko maata käsittävän edustajakokouksen velvoittamana esitämme Sos.dem. Eduskuntaryhmälle mainitun kokouksen tänään tekemän seuraavan päätöksen:

1) Kokous on aivan tyytymätön ja syvästi paheksuu sitä välinpitämättömyyttä, jolla sos.dem.Eduskuntaryhmä kuluneen talven aikana on suhtautunut työttömyyskysymykseen ja katsoo kokous ryhmän täten menetelleen työväen etujen vastaisesti sekä siten tukeneen porvarien ja heidän hallituksensa politiikkaa, vaikka sanotun ryhmän jäsenet ovatkin työläisten äänillä eduskuntaan valitut;

2) Kokous on sitä mieltä, että jos sos.dem.Eduskuntaryhmä toivoo saavansa työläisten kannatusta, on sen vihdoin-kin ryhdyttävä kieräilemättä ja pikaisesti toimenpiteisiin työttömyyshädän lieventämiseksi, vaatien tiukasti maan hallitusta ryhtymään niihin toimenpiteisiin, joihin työttömät työläiset ovat hallituksen toteutettavaksi esittäneet. Sos.dem.Eduskuntaryhmän on vedettävä hallitus eduskunnassa tilille välikysymysten tai muiden toimenpiteiden avulla, vaatien että ne lähimmät vaatimukset, joita hallitukselle olemme esittäneet, josta sos.dem.Eduskuntaryhmälle lähetetään jäljennös liitteinä tämän mukana, tulevat kaikessa laajuudessaan toteutetuiksi;

3) Kokous toivoo ennen hajaantumistaan saavansa sos.dem. Eduskuntaryhmältä vastauksen esilläolevassa asiassa.

Helsingissä huhtikuun 21 p:nä 1921.

Järjestyneiden työttömäin työläisten koko maata

käsittävän edustajakokouksen puolesta:

W. Lempinen

Jussi E. Järvinen *A. Korhonen*

Järjestyksessä

VALTIONEUVOSTOLLE.

Järjestyneiden työttömäin työläisten t. k. 20 ja 21 päivänä pidetyn koko maata käsittävän edustajakokouksen velvoittamana esitämme Valtioneuvostolle mainitun kokouksen tähän tekemän seuraavan päätöksen:

1) Että hallituksen on kiireellisesti saatettava täyteen käyntiin ne yleishyödylliset työt, joita tähän mennessä on tettäväksi suunniteltu, kuten Iisalmen-Ylivieskan, sekä Turun-Uudenkaupungin y.m. ratain, *laagan* sataman, kanavain, yleisten rakennusten ja koulujen rakentamiset sekä näille riittävä määrä liikkuvaa ja muuta kalustoa;

2) Että uusia yleishyödyllisiä töitä, kuten esim. Oulun ja Vaalan rata on hallituksen kiireellisesti pantava suunnittelun alaiseksi, ettei tämä työttömyyshätä turmiollisine seu-

rauksineen pitemmälle jatkuisi;

3) Että hallituksen on heti eduskunnan myötävaikutuksella ryhdyttävä sellaisiin toimenpiteisiin, ettei työttömiä joutuneilla ja tilapäisissä töissä työskentelevillä edellisenkään vuoden tai vuosien veroja ulosmitata, vaan on heille myönnettävä valtion ja kunnan veroista vapautta, joka ei kuitenkaan saa aiheuttaa valtioikeuden menetyksiä;

4) Että kaikille henkilöille tulee myöntää oikeus matkustaa työnetsintään maan rajojen ulkopuolelle ja myöskin Neuvosto-Venäjälle, joten passivaikkeudet ovat heti poistettava, myöskin endonalaisiin näiden;

5) Että Neuvosto-Venäjän ja Suomen välillä oleva Taron rauhan sopimus on kiireellisesti kaikilta osiltaan saatettava voimaan ja että kauppasuhteet Neuvosto-Venäjän kanssa aloitetaan;

6) Että jokainen henkilö, joka ei voi saada hänen kykyään ja elinkustannuksia vastaavaa palkattua työtä, on oikeutettu saamaan avustusta yleisistä valtion varoista vähintään kaksikymmentäviisi (25) markkaa jokaiselta työttömyyspäivältä ynnä perheellisille suhteellisesti enempi.

Sen johdosta että Suomen Ammattijärjestön taholta käännettiin jo riittävän ajoissa Valtioneuvoston puoleen antaen työttömiin edustajakokoukseen saapuville edustajille vapaita rautatiepilettejä, mutta Valtioneuvosto ei ole antanut mitään vastausta ja on näin ollen nylännyt tämän kohtuullisen esityksen. Ottaen vielä huomioon sen, että on myönnetty erinäisille nyvinkin hyödyttömille porvarillisille yhtymille tällantapaisia matkustusaleuksia, eikä nyt työttömien kokoaksen edustajilla, lausua kokous Valtioneuvostolle paheksumisessa.

Helsingissä, huhtikuun 21 p:nä 1921.

Järjestyneiden työttömien työläisten roko maata käsittävän edustajakokouksen puolesta:

V a l t a k i r j a.

Täten valtuutetaan edustajat K. L e m p i n e n, A. N o r d m a n ja J. J o k i n e n järjestyneiden työttömien työläisten koko maata käsittävän edustajakokouksen puolesta ja nimessä esittämään kokouksen päätökset Sos. dem. Eduskuntaryhmälle.

Helsingissä huhtikuun 21 p:nä 1921.

A. Nordman
V. Puheenjohtaja

E. A. Mänttinen
Siklert

T o d i s t a v a t:

Antti Raita

V. Salonen

Työväen Sanomalehtien
Tietotoimisto

(T. S. T.)

Helsinki, Sirkusk. 3. Puh. 78 37

Sähköosoite: Työväenlehdet, Helsinki

□□

Sosialidemokraattiselle Eduskuntaryhmälle.

Toimeksi saaneena saan täten Sos.-dem. eduskuntaryhmän tietoon saattaa , että Helsingissä t.k. 3 p:nä koolla ollut sos.-dem. sanomalehtimiesten ja piirisihteerien ~~kokous~~ neuvottelukokous päätti toivomukse-
naan Sos.-dem. Eduskuntaryhmälle lausua, että ~~seuran~~ ryhmän olisi vel-
voitettava eri vaalipiirien edustajia kirjoittamaan omiin piirilehtiinsä
selostuksia eduskuntatyöstä ja ryhmän kannasta eri kysymyksiin.

Helsingissä 4 p:nä huhtikuuta 1921..

Jukka Raito.

Yllämainitun kokouksen sihteeri.

(Valittu 1 ja 3 p:nä maaliskuuta 1919.)

Asia: Nimehuuto kokouksen alkaessa.

Äänestys: Jaa:

„ Ei:

	Saa- puv.	Jaa	Ei		Saa- puv.	Jaa	Ei		Saa- puv.	Jaa	Ei
Aalto, A.	/			Koskinen, A.	/			Puro, O. H.	/		
Aalto, H. Ahlfors, Fanny	/			Kotonen, A.	/			Pöyhönen, T.	/		
Ailio, J.			/	Kujala, J.	/			Raearo, E. E.			/
Ampuja, M.	/			Kääriäinen, H.	/			Rapo, J.	/		
Andersson, O.	/			Kaherma, J. <i>Lassila</i>	/			Reinikainen, O.	/		
Arho, A. O.				Laukkanen, M.	/			Rintala, T. H.	/		
Elfving, O.	/			Lehikoinen, A. A.	/			Rytkönen, Anni			/
Haapasalo, Anna	/			Lehtinen, M. E.	/			Ryömä, H.	/		
Hakala, K.	/			Lehtokoski, Aina	/			Rönberg, S.			
Hakkila, V.			/	Lehtola, V.			/	Saarikivi, Lyydia			/
Halme, A. <i>Kunnal. Tek. Loh.</i>	/		/	Lehtonen, V.	/			Sillanpää, Miina	/		
Heinonen, K. R.	/			Leino, A. E.	/			Sirola, L.			/
Helle, E.				Leinonen, Olga	/			Tanner, V.	/		
Helo, J.			/	Leivo, J. O.	/			Tolonen, J. Fr. <i>Tolonen, J. Fr.</i>	/		
Hildén, E. L.	/			Leskinen, P. A.	/			Turtainen, T. A. <i>Turtainen, T. A.</i>	/		
Hiltunen, O.	/			Linna, J.	/			Törmä, H.	/		
Hupli, V.	/			Loukkonen, G.	/			Vainio, V.			
Huttunen, E.	/			Lumio <i>Lyytinen, Edla</i>	/			Valavaara, I. R.			
Huttunen, P.	/			Meriläinen, A.	/			Valjakka, Hilma	/		
Itkonen, R.			/	Michelsson, E. A.			/	Vankkoja, V.			
Kananen, J.	/			Niemi, V.	/			Viljanen, E.	/		
Kauppinen, A.	/			Nyrkkö, A. E.	/			Virtanen, J.	/		
Keto, J. V.	/			Paasivuori, M.	/			Virtanen, N.	/		
Koivulahti-Lehto, Hilma			/	Patinen, N.	/			Voionmaa, V.	/		
Korhonen, O.	/			Pauku, J. P.				Vuolijoki, V.			/
Korhonen, V.	/			Pehkonen, M.	/			Väre, K. O.	/		
Koskelin, A.	/			Puittinen, M. S.	/						

Suomen Eduskunnan Sosialidemokratinen ryhmä.

(Valittu 1 ja 3 p:nä maaliskuuta 1919.)

Kokous 29 p:nä syys kuuta 1921

Asia: Virkamiesten palkan kalliinaajan lisän korotus. (2 §).

Äänestys: Jaa: Koroitusta puollettava ehdolla, että alemmissa palkkaluokissa korotusprosentti on oleva suurempi kuin ylemmissä, mutta absoluuttinen korotus on oleva ylemmissä palkaluokissa suurempi kuin alemmissä.

Ei: Valt.v.v:n sos.dem. jäsenille annetaan oikeus ehdottaa 10 - 20 milj. markkaa alempien palkkojen korottamiseen. (Puron ehdotus).

	Saa-puv.	Jaa	Ei		Saa-puv.	Jaa	Ei		Saa-puv.	Jaa	Ei
Aalto, A.			/	Koskinen, A.			/	Puro, O. H.			/
Aalto, K.			/	Kotonen, A.		/		Pöyhönen, T.			/
Ahlfors, Fanny			/	Kujala, J.			/	Raearo, E. E. Poissa.			
Ailio, J. Poissa.				Kääriäinen, H.			/	Rapo, J.			/
Ampuja, M.			/	Lehtinen, J.				Reinikainen, O.			/
Andersson, O.				Pasila			/	Rintala, T. H.			/
Arho, A. O.				Laukkanen, M.			/	Rytönen, Anni Poissa.			
Elfving, O.			/	Lehikoinen, A. A.			/	Ryömä, H.		/	
Haapasalo, Anna			/	Lehtinen, M. E.			/	Rönberg, S.			
Hakala, K.			/	Lehtokoski, Aina			/	Saarikivi, Lyydia Poissa.			
Hakkila, V. Poissa.				Lehtola, V. Poissa.				Sillanpää, Miina			/
Halme, A. Poissa				Lehtonen, V.			/	Sirola, L. Poissa.			
Heinonen, K. R.			/	Leino, A. E.			/	Tanner, V.			/
Helle, E.				Leinonen, Olga			/	Tolonen, J. Fr.			/
Helo, J. Poissa				Leivo, J. O.		/		Tontti			/
Hildén, E. L.		/		Leskinen, P. A.			/	Turtainen, T. A.			
Hiltunen, O.			/	Linna, J.			/	Törmä, H.			/
Hupli, V.		/		Luukkonen, G.			/	Vainio, V.			
Huttunen, E.			/	Lumio			/	Valavaara, I. R.			
Huttunen, P.			/	Lyytinen, Edla				Valjakka, Hilma			/
Itkonen, R. Poissa.				Meriläinen, A.			/	Vankkoja, V.			
Kananen, J.			/	Michelsson, E. A. Poissa.				Viljanen, E.			/
Kauppinen, A.			/	Niemi, V.			/	Virtanen, J.			/
Keto, J. V.				Nyrkkö, A. E.			/	Virtanen, N.			/
Koivulahti-Lehto, Hilma Poissa				Paasivuori, M.			/	Voionmaa, V.			/
Korhonen, O.		/		Patinen, N.			/	Vuolijoki, V. Poissa.			
Korhonen, V.			/	Puumi, J. P.				Väre, K. O.			/
Koskelin, A.				Pehkonen, M.			/	Äänestysk:n talos.	6	51	
				Puittinen, M. S.			/				

Helsinki elo kuun 6 p:nä 1921.

Sos.dem. Eduskuntaryhmä,

Taallä.

Sos.dem. puoluetoimikunta, päättäessään kehoittaa puoluejärjestöjä ryhtymään avustustoimenpiteisiin Venäjän nälkäkärsivien hyväksi, päätti samalla myös kääntyä sos.dem. eduskuntaryhmän puoleen esityksellä, että ryhmä ryhtyisi vaikuttamaan siten, että myös valtion taholta ryhdyttäisiin avustamistoimenpiteisiin, eli että myönnettäisiin valtion varoista joku huomattava summa elintarpeiden hankkimiseksi Venäjän hädanalaisille. Samoin olisi myös vaikutettava siihen suuntaan, että valtion puolelta myötävaikutettaisiin elintarpeiden Venäjälle kulettamiseksi, niin että niitä saataisiin lähettää rahtivapaasti, nimittäin avustusvaroilla hankittuja, sitte kun niitä mahdollisesti saadaan hankituksi.

Toivomme, että ryhmä ottaa asian käsiteltäväkseen niin pian kuin se mahdollista on.

Puoluetervehdyksin:

SUOMEN SOSIALIDEMOKRAATTINEN PUOLUE
PUOLUETOIMIKUNTA.

Poauto Lehtonen

SUOMEN SOSIALIDEMOKRAATTINEN PUOLUE

PUOLUETOIMIKUNTA

HELSINKI, Sirkusk. 3

PUOLUESIHTTEERIN PUH. 79 93

Helsinki kesä kuun 23 p:nä 1921.

Sos.dem. Eduskuntaryhmän väliaikainen toimikunta,

Täällä.

Meille on saapunut kirje A. Rönnergiltä Perniöstä, joka tiedustaa, josko Puoluetoimikunta lähettää edustajan hänen isänsä, kansanedustaja Sixtus Rönnerbergin hautapatsaan paljastustilaisuuteen, ensi syyskuun 5 p:nä. Patsas paljastetaan Perniön hautausmaalla, jonne Rönnerg on haudattu. Kun Puoluetoimikunta katsoi asian kuuluvan lähinnä eduskuntaryhmälle, johon vainaja myös aikoinaan on kuulunut, niin päätettiin se, ettei se puolestaan edustajaa lähetä, vaan esittää asian sos. dem. eduskuntaryhmälle, toivoen että ryhmä valitsisi jonkun jäsenistään edustajakseen sanottuun tilaisuuteen.

Päätöksestään voi ryhmä ilmoittaa yllämainitulle A. Rönnergille, osoite: Perniö. - Hän tiedustaa myös, että onko matkakulut maksettava sieltä, vaan kun edustajilla on vapaapiletit, niin siinä ei kuluja paljon tule.

Puoluetervendyksiin

Sosialidemokraattinen

Puoluetoimikunta

k:ta J. Lehtonen.

97
Pöytäkirja. Tehty Riihimäen
Työväen yleisessä kokouksessa
Työväen Salilla 18 päivä
syyskuuta 1921 puheenjohtajana
Taimi Oskari Saarinen ja
pöytäkirjan laati alle kirjaut.
Tanut kokouksessa alimain
viisikymmentä henkilöä.

18

Keskusteltiin nykyisen vallassa olevan
luokan menettelyä Tasaista. Työväen
järjestäjä Kahtaan ja riikkaan keskus-
teltiin jälkeen hyväksyttiin yksimielis-
esti Suomen Ammattijärjestän r.y. Taimen
paneman valiokunnan ja Suomen Sosialisti-
puolueen laatimat pannot

1) Yhtislymis. Kokoontumis. ja lausunto.
vapaut mitään ennakkosensuuria nautatta-
malla Taataan kaikille kansalaisille

2) Taantumuksellisen virkavallan
elitysmielinen hallituksen avulla teke-
mät perustustainvartaiset laot. jailla esitettiin
Suomen sos-dem. nuorisoliiton syysk. 4 p:ksi
järjestämät mielenrauhakokoukset. tulevat
sos-dem etuskuntaryhmittien hallitukselle
tekemään välitusselyn kautta selvästi ja
pöytäkirjallomasti taatetuiksi ja paljas-
tetuiksi mitä tärkeimmäksi lausunto
ja kokoontumisvapauden laukkaukseksi
ja syysk. 12 päiväiset vapauteluksi kai-
kista edustajista

3) v:n. 1922 tulo ja menoaarvata kansi

tehtäviä ei sos. dem. eluskuntaryhmä kyv-
 sy mitään sellaisia veroja, ei välittäm-
 iä eikä välittisiä, jotka lankuval työläi-
 sen ja pienituloispaikain kannattavaksi, va-
 siirtää ne suurkapitalistien ja karalla
 eläjien maksattavaksi sekä kieltää kaik-
 suojeluskunnille ja ahranalle ehdolliset
 menoerät.

4) Kaikki poliittiset vangit vapautetaan

5) 8. tunnin työpäivälaki ja kiellolaki pyy-
 detään naimissa.

6) Työttömille asutetaan lisätä Tui-
 mään hulle riittävä arvostus. valtion
 varoista.

7) Kaikki taantumukellisen parvun
 on satuhankkui neuvasto. venäjiä va-
 Paan tulevat paljastetuiksi ja esitetyiksi

Kokouksen puolesta

E. J. Saarinen

(puheenjohtaja)

Johan Haaprin
 (sihteri)

Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty.
 Kokouksen kansa yhtäpitäväksi.

J. Lampinen.

Kiesmin

(Handwritten mark)

Pöytäkirja tehty Kurikan
 T. y. talon syysk. 18 p. 1921.
 yleisessä työvän mielenosoit-
 tuskokouksessa. yhdisty-
 mis- kokaantumis- lausun-
 tavaparden puolesta. Saa-
 puvilla. oli 30 henkilöä

18.

Kokoukselle puheenjohtajaksi valittiin
 Mikko Pihlaja. sekä kirjuriaksi M. Mäkinen

18.

Luettiin julkistus Suomen Työmiehen
 "Tähteläisen taantumusta vastaan"
 josta syntyneestä keskustelusta
 tuli päätökseksi, että hyväksyt-
 tiin. P. Amattipi. r. y. toimien parvun
 satuhankkui. S. P. Työväenpuolue-
 sos. dem. Nuorisaliiton ja sos. dem.
 Naistien atellamat pannelt sekä
 vaatimukset.

Kokouksen puolesta.

Mikko Pihlaja
 (Puheenj.)

Matti Mäkinen
 (kirjuri)

15. loppuun matkalla. Ei voinut vastata. Ei voi tulla 15/5, Rosta
silloin lupautunut naimalle.

Wartattu.

Suomen paperiteollisuuden työntekijöiden
Varkauden paperi-, puuhiomoja
sellulosa ja Osmo Juhlatörmäseuran
kokouksessa 3p huhtikuuta v 1921
Kokousta johti J. Kolehmainen
Kirjuri A. Fanni Teeriäho
Kokouksessa oli läsnä seuraavat
jäsenet Jussi Hedman Oskari Räsänen
Ville Myllynen Yrjö Salonen

18.

Keskusteltiin ja päätettiin että pyydetään
sosiaalidemokraattiselta eduskunnalta ryhmältä
puhujaa tänne Varkauteen jatkui jolta
pidetään 15p Toukokuuta 1921 ja valittiin
kirjuri A. Fanni Teeriäho ja puheenjohtaja.
Johan Kolehmainen kysymään pöytä
kirjan otteella josta puheenjohtaja
herra Väinö Tanner tulisi puhumaan
tänne. Vaan jos hänelle on voittamattomia
esiteitä niin hommassa tänne jatkun
huomaetaan henkilön puhujaksi.
ja ilmoittaisivat heti kohta kusesti.
Tänne että jos sieltä ei saada puhujaa
Niin että voisimme aikanaan
hommata sitten toisella suunnalla.

Varkaudessa 3 - 4 - 21.

Varkauden Paperi-, Puuhiomo- ja Sella-
loosateht. Lmmattiesasto

Kokouksen puolesta.
Johan Kolehmainen
puheenjohtaja.
os) Varkaus Viitryä 3.

Suomen Eduskunnan Sosialidemokratinen ryhmä.

(Valittu 1 ja 3 p:nä maaliskuuta 1919.)

Kokous 6 p:nä loka kuuta 19 21.

Asia: Nimenhuutoliite.

Äänestys: Jaa:

„ Ei:

	Saa- puv.	Jaa	Ei		Saa- puv.	Jaa	Ei		Saa- puv.	Jaa	Ei
Aalto, A.	/			Koskinen, A.	/			Puro, O. H.	/		
Aalto, H.	/			Kotonen, A.			/	Pöyhönen, T.	/		
Ahlfors, Fanny	/			Kujala, J.	/			Raearo, E. E.	/		
Ailio, J.			/	Kääriäinen, H.	/			Rapo, J.	/		
Ampuja, M.	/			Laherma, J.	/			Reinikainen, O.	/		
Andersson, O.	/			Lassila	/			Rintala, T. H.	/		
Arho, A. O.				Laukkanen, M.	/			Rytönen, Anni			/
Elfving, O.	/			Lehikoinen, A. A.	/			Ryömä, H.	/		
Haapasalo, Anna	/			Lehtinen, M. E.	/			Rönberg, S.			
Hakala, K.	/			Lehtokoski, Aina	/			Saarikivi, Lyidia			/
Hakkila, V.	/			Lehtola, V.			/	Sillanpää, Miina	/		
Halme, A.	/			Lehtonen, V.	/			Sirola, L.	/		
Heinonen, K. R.	/			Leino, A. E.	/			Tanner, V.	/		
Helle, E.				Leinonen, Olga	/			Toivari	/		
Helo, J.			/	Leivo, J. O.	/			Tolonen, J. Fr.	/		
Hildén, E. L.	/			Leskinen, P. A.			/	Tontesi	/		
Hiltunen, O.	/			Lindroos	/			Turtiainen, T. A.	/		
Hupli, V.	/			Linna, J.	/			Törmä, H.	/		
Huttunen, E.	/			Luukkonen, G.	/			Vainio, V.			
Huttunen, P.	/			Lunnin	/			Valavaara, I. R.			
Itkonen, R.	/			Lyytinen, Edla	/			Valjakka, Hilma	/		
Kananen, J.	/			Meriläinen, A.	/			Vankkoja, V.			
Kauppinen, A.	/			Michelsson, E. A.	/			Viljanen, E.			/
Keto, J. V.	/			Niemi, V.			/	Virtanen, J.	/		
Koivulahti-Lehto, Hilma	/			Nyrkkö, A. E.	/			Virtanen, N.	/		
Korhonen, O.	/			Paasivuori, M.	/			Voionmaa, V.	/		
Korhonen, V.	/			Patinen, N.	/			Vuolijoki, V.			/
Koskelin, A.	/			Pannu, J. P.				Väre, K. O.	/		
				Pehkonen, M.	/				66		10
				Puittinen, M. S.	/						

O. T. Korhonen.

SOSIALIMINISTERIÖ.

HELSINGISSA,

syys kuun 1 p:nä 1921.

N:o 1018.

Eduskunnan sosialidemokraat-
tiselle ryhmälle.

*(Julkaisija, Kuomari
Käsimä Tanner)*

Kansainvälisen työjärjestön oheel-
listen sääntöjen 26 (412) artiklan mu-
kaan on kunkin järjestöön kuuluvan val-
tion valittava säännöissä mainittuun kan-
sainväliseen tutkintokomissioniin kolme
asiantuntijaa teollisuuden alalta, joista
yksi edustaa työnantajia, toinen työnte-
kijöitä ja kolmas on puolueeton. Suomen
tultua jäseneksi kansainväliseen työjär-
jestöön, on Hallitus viime kesäkuun 18
päivänä määrännyt työnantajien edustajan
ja puolueettoman edustajan puheenaolevaan
komissioniin. Työntekijöiden edustaja on
sitävastoin jäänyt määräämättä siitä syys

TTS/IMS

SOCIÉTÉ DES NATIONS.

LEAGUE OF NATIONS.

Ref. N°

D 17/9

BUREAU INTERNATIONAL DU TRAVAIL

INTERNATIONAL LABOUR OFFICE

Genève

28 JUL 1921.

Sir,

I have the honour to acknowledge the receipt of your letter N° 848 of the 18th June, stating that your Government, in conformity with the provisions of Article 412 of the Treaty of Versailles, has nominated as members of the panel from which Commissions of Enquiry are to be drawn Mr. Einar Bøck, Director-General of the Social Board, as a person of independent standing and Mr. Axel Palmgren, President of the Employers' Association, as the representative of employers.

It is noted that no appointment of a workers' representative has yet been made, owing to the fact that the Finnish Federation of Trade Unions, which is the most representative organisation of workpeople in Finland, has so far refused to make any suggestions as to the appointment.

In my letter of the 12th April, 1920 with regard to the procedure to be followed in the nomination of employers' and workers' representatives to the panel, it was suggested that it would appear to be most in conformity with the spirit of Part XIII of the Treaty of Peace if the provisions of Article 389 regulating the nomination of Delegates and Advisers to the General Conference were applied to the nomination of employers' and workers' representatives to the panel constituted under Article 412, that is, if the nominations were made in agreement with the most representative organisations of employers and workpeople.

At the same time attention was drawn to the fact that there is no explicit obligation to proceed in this manner, since Article 412 merely provides for the nomination of "three persons of industrial experience, of whom one shall be a representative of employers, one a representative of workers and one a person of independent standing",

The Minister for Social Affairs,
HELSINGFORS.

and, in contradistinction to Article 389, does not lay down any procedure as to the nomination of these persons.

It is without doubt preferable that Governments should consult the most representative organisations of employers and workers for the purpose of these nominations, but it is recognised that circumstances may arise making it impossible to carry out the suggestion contained in my letter of the 12th April, 1920. In the event of a refusal on the part of these organisations to take part in the nominations, such action cannot be regarded as sufficient to prevent the functioning of a body set up by the Treaty of Peace or to render it impossible for a Government to make a nomination in any other manner which it may consider most suitable.

It is eminently desirable that the nominations made by your Government to the panel should be completed as early as possible, and I venture, therefore, to hope that it will not find it impossible to circumvent the difficulty which confronts it and to proceed at an early date to the nomination of a workers' representative to the panel for the constitution of Commissions of Enquiry.

I have the honour to be, Sir,

Your obedient Servant,

Albert Thomas.

Me allekirjoittaneet olemme tänä päivänä tarkastaneet Sosialidemokraattisen Eduskuntaryhmän tilit ajalta 1 p:stä huhtikuuta 1919, 15 p:ään maaliskuuta 1921 ja havainneet:

että tulot ja menot ovat meille esitettyjen todisteiden mukaan oikein kirjoihin merkityt; että kassa jonka tänä päivänä laskimme oli kirjojen mukainen ja pankissa talletettuna samoin kirjojen osoittama määrä; että yhteenlaskut olivat oikein toimitetut ja tilinpäätös oikea.

Tämän havaintomme perusteella ehdotamme ryhmän taloudenhoitajalle vastuuvapauden myöntämistä tarkastamaltamme tilitysjalalta.

Helsingissä huhtikuun 19 p:nä 1921.

A. Haala *Emil Miettinen*
Timo Penttilä

kun kerta työttömyyden suhteen on
jatkinkin toimenpiteisiin ryhtytävä, niin
onhan paras silloin valmistaa ja al-
ta alkaa työtä josta on hyötyä koko
yhteiskunnalle.

Edellä olevan perusteella Toivomme
että hallituksen esittämä 2 si miljoona
korotettuihin vähintään 5 teen miljoon-
ja että laina maarakasta todella käy-
tettävään työttömyyden lieventämiseksi.
Toivomme odottamaan arvoisaa toin-
piteitämme elämisen eltojemme puolesta

Rautalammitte. 30 p. Syysk. 1921.

Heikki Kärnäsen Matti Huuskonen.
Osmo Wäisänen Pekka Törnänen.
(Kaikki Toimikunta)

P. Rautalammitte

Ote

Pöytäkirja.

Tehdyt I. tie ja vesirakennus työläisliiton Vinkkilän os. N:o 15ta kausikokouksessa Rakkamalassa, Fit-bortissa $\frac{2}{8}$ 21 kello 10 epp. Puheenjohtajana toimi E. Viik ja kirjuriina allekirjoittanut. Kokouksen laillisuutta vastaan ei tehty mitään muistutusta.

Päätettiin yksimielisesti kääntyä kirjelmällä Sos. dem. eduskuntaryhmän puoleen: että ryhmä poittaisi, mikäli suinkin mahdollista, vaikutaa siihen suuntaan, ensi vuoden (1922) tulo- ja menoarviota käsiteltäessä että: tälle Turun - Uudenkaupungin rautatie rakennukselle myönnettäisiin riittävä määrärahajärjestelyjen jatkamista varten. Mikäli työnjohtajan taholta olemme kuulleet merkittävää, Hallituksen ehdottaman määrärahan pyrkäsyminen, töiden seisottamisen kokonaan Uudenkaupungin puoleisella rataosalla. Eli töitä ei jatkettaisi muuta kun Turun puoleisessa päässä joka toimen pidi lisäisi ennestään suurta työttömien armeijaa ja nälkää sekä kurjuutta muutenkin ahtaissa taloudellisissa oloissa oleville työläisille. Suljemme esityksemme Sos. dem. eduskuntaryhmän huomioon.

Elias Viik

(Puheenjohtaja)

Kokouksen puolesta:
Matti Tuomainen
(Kirjuri)

Otteen oikeaksi todistaa: Vehmaa, Vinkkilä. $\frac{19}{8}$ 21

Oskari Matarainen. Kalle Hänninen.

(Valittu 1 ja 3 p:nä maaliskuuta 1919.)

Asia: Nimenhuuto kokouksen alkaessa.

Äänestys: Jaa:

” **Ei:**

	Saa- puv.	Jaa	Ei		Saa- puv.	Jaa	Ei		Saa- puv.	Jaa	Ei
Aalto, A.	/			Koskinen, A.	/			Puro, O. H.			/
Aalto, H.	/										
Ahlfors, Fanny			/	Kotonen, A.			/	Pöyhönen, T.	/		
Ailio, J. <i>Kunnall. keh- täm. yhdistys</i>			/	Kujala, J.	/			Raearo, E. E.	/		
Ampuja, M.	/			Kääriäinen, H.	/			Rapo, J.	/		
Andersson, O.	/			Laherma, J.				Reinikainen, O.			/
Arho, A. O.				<i>Lassila</i>	/			Rintala, T. H.			/
				Laukkanen, M.	/						
Elfving, O.			/	Lehikoinen, A. A.			/	Rytkönen, Anni			/
Haapasalo, Anna	/			Lehtinen, M. E.	/			Ryömä, H.			/
Hakala, K.	/			Lehtokoski, Aina	/			Rönberg, S.			
Hakkila, V.	/			Lehtola, V.			/	Saarikivi, Lyydia <i>Lairas.</i>			/
Halme, A. <i>Kunnall. keh- täm. yhdistys</i>			/	Lehtonen, V.	/			Sillanpää, Miina			/
Heinonen, K. R.			/	Leino, A. E.			/	Sirola, L.	/		
Helo, E.				Leinonen, Olga	/			Tanner, V.	/		
Helo, J.	/			Leivo, J. O.	/			<i>Toivari</i>			/
Hildén, E. L.			/	Leskinen, P. A.	/			Tolonen, J. Fr.	/		
Hiltunen, O.			/	<i>Lindroos</i>	/			<i>Tonteri</i>	/		
Hupli, V.	/			Linna, J.	/			Furtiainen, T. A.	/		
Huttunen, E.	/			Luukkonen, G.	/			Törmä, H.	/		
Huttunen, P.	/			<i>Lumio</i>	/			Vainio, V.			
				Lyytinen, Edla	/			Valavaara, I. R.			
							/	Valjakka, Hilma <i>Lairas</i>			/
Itkonen, R.			/	Meriläinen, A.			/	Vankkoja, V.			
Kananen, J.	/			Michelsson, E. A.	/			Viljanen, E.			/
Kaappinen, A.	/			Niemi, V.	/						
Keto, J. V.	/			Nyrkkö, A. E.	/			Virtanen, J.	/		
Koivulahti-Lehto, Hilma			/	Paasivuori, M.	/			Virtanen, N.	/		
Korhonen, O.	/			Patinen, N.	/			Voionmaa, V.	/		
Korhonen, V.	/			Pauu, J. P.				Vuolijoki, V.	/		
Koskelin, A.	/			Pehkonen, M.	/			Väre, K. O.	/		
				Puittinen, M. S.	/						

Oikein merkinnästä vastaa:

O. V. Korhonen

Päijevä

S u o m e n T a s a v a l l a n E d u s k u n n a n
V a l t i o v a r a i n v a l i o k u n n a l l e .

Huolestuneina niistä toimenpiteistä, joihin valtio-
vallan puolelta on ryhdytty maamme tullikamarien luvun vähen-
tämiseksi, on Hämeenlinnan Kaupunginvaltuusto, noudattaen paik-
kakunnan ja koko Etelä-Hämeen väestön hartainta toivomusta, val-
tuuttanut keskuudestaan valitun toimikunnan ryhtymään toimen-
piteisiin saattaakseen Valtiovarainvaliokunnan harkittaviksi
ne monet seikat, jotka ovat omiaan luomaan lisäselvitystä eri-
koisesti Hämeenlinnan tullikamarin lakkauttamista koskevaan
asiaan, ja samalla kun me allekirjoittajat ylläkerrotussa tar-
koituksessa täten rohkenemme esittää Hämeenlinnan kaupunkikun-
nan ja siihen hyvillä kulkuyhteyksillä liittyvän laajan ja vä-
kirikkaan maaseudun yleisenä käsityksenä, että suunniteltu Hä-
meenlinnan tullikamarin lakkauttaminen epäämättömästi on oleva
raskaana iskuna Etelä-Hämeen viime aikoina yhä vilkastuneen
kaupan ja teollisuuden jatkuvalle kehitykselle, pyydämme tämän
mielipiteemme
tueksi ja selvittämiseksi Valtiovarainvaliokunnan tietoon kun-
nioittaen saattaa seuraavaa:

Tarkastaessa oheenliitetyssä taulukoissa esitettyä ti-
lastoa Hämeenlinnan tullikamarin tuloista ja kustannuksista,

on todettava, että tullitulojen kanto maailmansodan alkuvuosina sittemmin kaupan säännöstelyn aikana on ollut vähäinen. Siihen nähden kuitenkin, että kaupan säännöstelyssä noudatettu lisenssi-järjestelmä, kuten tunnettua, on suosinut rantakaupunkien ja erikoisesti pääkaupungin suurliikkeitä sisämaan yrittäjien jäädessä lapsipuolen asemaan ja tullessa siten pakoitetuksi hankkimaan kumipatavaransa ja tehtaitten raaka-aineet välikäsien kautta, ei tämä tilasto osoita Hämeenlinnan tullikamarin alueelle tuoduista ulkomaan tavaroista kannettujen tulojen todellista määrää. Niinpä kauppan vapauduttua jo kuluvan vuoden tammi-elokuun tullikanto osoittaa erittäin ripeätä kasvua, ollen yhteensä noin 1,675,000 markkaa, joten vuoden 1921 tullitulojen voidaan arvioida nousevan n. 3,000,000 markkaa, mikä tulos, vaikkakin tullitaksan korotus on osaltaan vaikuttanut tähän nousuun, kestää kilpailun useimpien muiden sisämaan tullikamarien kanssa.

Aivan erikoinen merkityksensä on Hämeenlinnan tullikamarilla sen vuoksi, että kaupunki tärkeän asemansa vuoksi on suuri garnisoonipaikka, ja tänne samaisesta syystä on sijoitettu armeijan ainoa varusvarikko. Kun esim. vuoden 1920 kuluessa takäläisen tullikamarin kautta varusvarikolle tulneiden ulkomaantavarojen tullimaksut, joista maksuista sotalaitoksen tavarat ovat vapautetut, tullitaksan mukaan laskettuina olisivat sanottuna vuonna tehneet noin 10,000,000 markkaa, osoittaa se, minkä tehtävän Hämeenlinnan tullikamari tässä suhteessa suorittaa. Kun tuonlaatuisten tavarantavaranpaljouden kontrolloiminen, joka sotilasviranomaisien määräyksestä on varikkopaikalla suoritettava, ei ole ilman varikkoviranomaisten läsnäoloa ja sotilasvartioimista mahdollinen - kuten sotilasviranomaisien taholtakin on huomautettu - ja muualla kuin varikon asemapaikalla toimitettuna tuottaisi valtiolle arvaamattomia kustannuksia ja epäilemättä olisi sotalaitoksemme toiminnalle vahingoksi, niin tullikamarin poistamista Hämeenlinnasta tuskin voi pitää valtionkaan edun kannalta suotavana.

Hämeenlinnan kaupunki on myöskin aikanaan, oivaltaen tullikamarin tärkeyden paikkakunnan ja läheisen maaseudun vaurastumiselle yleensä, tehnyt suuria uhrauksia asian hyväksi, rakennuttamalla alueelleen kalliin tullilaitan (pakkahuoneen) tullilaitoksen käytettäväksi ja vedättämällä suurilla kustannuksilla raiteen tullilaitan sivuun ja siitä edelleen rakenteilla olevaan uuteen

T i l a s t o a .

Hämeenlinnan tullikamarin tullikannosta ja virkailijain palkoista vv. 1913 - 1920.

	Tullimaksuja tuloutettu	Tullimaksuja jä-tetty tuloutta-matta sotilasta-varoista arviolta	Yhteensä tulli-maksuja	Palkkauksia ja kalliin-ajan lisäyk-siä yhteensä
	Smk.	Smk.	Smk.	Smk.
onna 1913	297,528:89	-	297,528:89	14,921:24
1914	232,567:53	-	232,567:53	14,459:16
1915	264,162:66	-	264,162:66	12,852:46
1916	546,086:18	-	546,086:18	13,080:87
1917	750,883:91	-	750,883:91	12,987:09
1918	13,991:90	-	13,991:90	17,393:47
1919	764,532:64	1,035,581:--	1,800,113:64	58,282:88
1920	317,518:45	9,899,300:--	10,216,818:45	75,158:67

Hämeenlinnan tullikamarin tullikanto tammi- elokuussa v. 1921.

	Tullimaksuja	Muita val-tion varo-ja	Summa valti-on varoja	Yksityisiä varoja	Summa summa-rum
mikuu	34,521:90	636:39	35,158:29	1,271:20	36,429:49
mikuu	131,604:05	20:49	131,624:54	4,655:75	136,280:29
liskuu	252,540:65	33:57	252,574:22	8,606:10	261,180:32
tikuu	171,684:30	66:09	171,750:39	5,892:30	177,642:69
kokuu	315,353:80	25:94	315,379:74	10,879:50	326,259:24
äkuu	230,233:10	22:57	230,255:67	7,958:65	238,214:32
näkuu	248,178:65	21:59	248,200:24	8,539:40	256,739:64
kuu	234,245:30	27:59	234,272:89	8,264:25	242,537:14
	1,618,361:75	854:23	1,619,215:98	56,067:15	1,675,283:13

satamaansa, jonka kautta kaupunkiin suuntautuvan vesistötien var-
silla olevat tehdaslaitokset sekä varakas ja edistysmahdollinen
maaseutu saatetaan näiden laitosten yhteyteen.

Kun kaupunki näin ollen on ottanut kantaakseen huomatta-
van osan Hämeenlinnan tullikamarin kustannuksista, jää valtion
rasitukseksi pääasiallisesti virkailijain palkat. Tämä menoerä
on v. 1920 ollut noin 75,000 markkaa, joka on siksi pieni osa
valtiolle tämän kautta kertyvistä tuloista, että se, varsinkin
huomioonottaen Hämeenlinnan tullikamarin armeijan hyväksi varus-
varikon apuna suorittaman työn, ei voine olla pakoittavana aihee-
na kyseessäolevaan toimenpiteeseen.

Tämän yhteydessä tahdomme myöskin huomauttaa siitä, että
tullikäsittelyn keskittäminen satamakaupunkeihin epäilemättä vaa-
tii huomattavasti laajentamaan rantakaupungeissa olevia tullisuo-
jia ja vastaavasti lisäämään niissä toimivien virkailijoiden lu-
kua. Kun maassa edelleen vallitsee kallis rakennusaika, vaatisi
se suuria uhrauksia ja kireät asunto-olot sekä suurten liikekes-
kuksien kalliit elantokustannukset tulisivat osaltaan aiheutta-
maan virkamiesten palkkauksessa nykyiseen verrattuna valtiolle
tuntuvia lisämenoja.

Edelleen on huomattava, että jos kauppavaihto Venäjän
kanssa, mainitun valtion tultua elinvoimaiseksi, saavuttaa liki-
mainkin sen laajuuden, mikä sillä oli sodan alkuvuosina, niin on
otaksuttavaa, ettei voitaisi estää rajatulliasemalle muodostumas-
ta tavararuhkaa, minkä tullikäsittely kävisi siellä ylivoimaisek-
si; myöskin tämä työ olisi senvuoksi jo ajoissa suunnattava muil-
le tulliasemille.

Tullikäsittelyn toimittaminen speditörien välityksellä
ja muualla kuin ostajan paikkakunnalla ja läsnäollessa tuottaa
kuten käytäntö lukemattomissa tapauksissa on osoittanut, sietä-
mätöntä hankaluutta ja kustannuksia, jonka ohessa kiireellisesti
toimitetun uudelleen pakkauksen vuoksi tavarat edelleen kuljetet-
taessa usein särkyvät ja hukkaantuvat, kun sen lisäksi maaseudun
liikennöitsijät näiden vaikeuksien vuoksi entistä enemmän tuli-
sivat pakotetuiksi turvautumaan onnellisemmassa asemassa olevien
liikekeskuksien välikäsiin, koituisi tästä useinkin huomattava
hinnanlisä, jota kuluttajien edun tähden on pyrittävä estämään.

Kaiken edelläsanotun perusteella rohkenemme kunnioittaen

pyytää, että Valtiovarainvaliokunta päättäisi Eduskunnalle jätetävässä esityksessä lausua mielipiteenään.

että Hämeenlinnan kaupunkikunnan ja sitä ympäröivän maaseudun teollisuuden ja kaupan kehitykselle on välttämätöntä, että tullikamari edelleen säilytetään Hämeenlinnassa, samoin kuin

että Hämeenlinnan tullikamarin lopettamisesta valtiolle koitua säästö on siksi vähäinen, ettei se vastaa satakkaupungeissa tapahtuvasta tullikäsittelystä valtiolle ja estölle aiheutuvia kustannuksia ja hankaluuksia, varsinkin huomioonottaen sen työn, minkä kyseessäoleva tullikamari muun työnsä ohella suorittaa Armeijan Varusvarikon hyväksi, kun sen lisäksi on kohtuullista, että valtio osaltaan tukee ja edistää kauppa-, teollisuus- ja maanviljelysammatteja helpottamalla raaka-aineiden ja muiden tarveaineiden hankintaa, joka lopullisesti koituu myöskin kuluttajain eduksi sekä

että Hämeenlinnan tullikamarin lakkauttamista tarkoitavien toimenpiteiden tämän tähden annettaisiin raueta.

Hämeenlinnassa, syyskuun 21 p:nä 1921.

K. H. H. H.

K. H. H. H.

K. H. H. H.

Valmistusvaliok. k. 27/10
1921 § 1.

Valiokunta on tämän yhteydessä kiinnittänyt huomiota siihen menettelyyn, jota noudatettiin kapinan johdosta vangittujen henkilöiden rikkomusten käsittelyssä. Toukokuun 28 päivänä 1918 vajalukuinen eduskunta hyväksyi hallituksen esityksestä lain eräiden valtiorikosten käsittelyä varten asetettavista tuomioistuimista sekä oikeudenkäynnistä niissä. Vastoin voimassa olevaa oikeusjärjestystä, joka kieltää ylimääräisten tuomioistuinten perustamisen, tällä poikkeuslailla hallitus oikeutettiin perustamaan n.s. valtiorikosoikeuksia, jakamaan kapinavangeille tuomioita. Näitä ylimääräisiä tuomioistuimia, jotka kokoonpanoltaan eivät vastanneet sellaisia tuomioistuimia, joissa valtiota tai maata vastaan tehdyt rikkomukset oikeusjärjestyksen mukaan ovat käsiteltävät, perustettiin suuri määrä eri puolilla maata.

Valtiorikosoikeuksien toiminta oli mitä suurimmassa määrin summittaista. Tuomiot perustuivat enimmäkseen niihin vangittujen henkilöiden alustaviin kuulusteluihin, joita oli pidetty sotilaallisten järjestöjen toimesta, sekä näiden järjestöjen antamiin lausunnoihin. Syytetyillä oli varsin vähän mahdollisuuksia hankkia todistuksia puolestaan. Näiden seikkojen vaikutuksesta valtiorikosoikeuksien antamat tuomiot kuvastuivat enemmän poliittista kosta kuin lainmukaista oikeudenjakoa. Tuomiot olivat yleensä liian ankaria, ja lukuisia esimerkkejä on olemassa siitä, että väärä tuomioita annettiin. Kun tehtyjen virheiden ja mielivaltaisen menettelyn korjaaminen, sikäli kuin se on vielä mahdollista, on ehdoton edellytys oikeuden voimaansaattamiseksi kapinasta tuomittuja henkilöitä kohtaan, sekä sen katkeruuden lieventämiseksi, jota kapinan selvittelyssä noudatettu ankaraus on synnyttänyt kansan keskuudessa, saa valiokunta ehdottaa,

että eduskunta kehoittaisi hallitusta kiireellisesti valmistamaan esityksen kapinan joh-

doista valtiollisista rikkomuksista tuomittujen vielä vankina olevien henkilöiden armahtamisesta sekä kapinan aikana tehdyistä yksilöluontoisista rikoksista tuomittujen henkilöiden tuomioiden tarkastamisesta ja oikaisemisesta.

Kapinan aikana ja vielä sen kukistamisen jälkeenkin tapahtui maassa suuri määrä laittomia vangitsemisia ja vangiksi otettujen henkilöiden surmaamisia. Valiokunta on tullut siihen käsitykseen, että hallitus, jonka velvollisuutena on laillisuuden ylläpitäminen maassa sekä perustuslain kansalaisille takaamaa henkilöllistä turvallisuutta vastaan tehtyjen rikosten rangaistukseen saattaminen ja rikosten estäminen, ei ole tehnyt velvollisuuttaan näiden rikollisten tekojen estämiseksi eikä syyllisten rangaistukseen saattamiseksi. Tämä menettely on hallitukselle, sen asemaan katsoen, luettava raskauttavaksi, ja se vaatii asianmukaisen tutkimuksen toimeenpanoa ja asianhaaran vaatiman syytteen nostamista.

Edellä esitetyn nojalla valiokunta ehdottaa,

että eduskunta jättäisi edellä esitetyn hallituksen menettelyn perustuslakivaliokunnan tutkittavaksi, asianhaaran aiheuttaman esityksen tekemiseksi eduskunnalle.

S o s . - d e m . E d u s k u n t a r y h m ä l l e .

Valittuina laatimaan endotuksen niistä toimenpiteistä, joihin amnestiakysymyksen eteenpäinviemiseksi olisi ryhdyttävä, saamme esittää ryhmän päätettäväksi:

- 1) että ryhmä viipymättä tekee armandusasiasta välikysymyksen, joka jätetään jo perjantaina;
- 2) että ~~hallituksen~~ annetaan hallitukselle tieto, että ryhmä haluaa välikysymyksen vastauksen ennenkuin Ahvenanmaan armanduslaki ja takeita koskevat lait joutuvat eduskunnassa ratkaisevaan käsittelyyn;
- 3) että yllämainittuja Ahvenanmaanasiaa koskevia lakeja on valiokunnassa tarpeen mukaan koetettava viivyttää muutama päivä; ja
- 4) että Ahvenanmaan lakeihin suhtautumisesta päätetään ^{heti} ~~vasta~~ sen jälkeen kun hallitus on vastannut armandusvälikysymykseen. (ryhmänvaltuutus)

Helsingissä, lokakuun 18 p:nä 1921.

Väinö Ruuska A. Lehtinen

Suomen Eduskunnan Sosialidemokratinen ryhmä.

(Valittu 1 ja 3 p:nä maaliskuuta 1919.)

Kokous 10 p:nä marras kuuta 1921.

Asia: Nimenhuuto. Liite N. I.

Äänestys: Jaa:

„ Ei:

	Saa- puv.	Jaa	Ei		Saa- puv.	Jaa	Ei		Saa- puv.	Jaa	Ei
Aalto, A.	/			Koskinen, A.	/			Puro, O. H.			/
Aalto, H. Ahlfors, Fanny	/		/	Kotonen, A.	/			Pöyhönen, T.	/		
Ailio, J.			/	Kujala, J.	/			Raearo, E. E.			/
Ampuja, M.	/			Kääriäinen, H.	/			Rapo, J.	/		
Andersson, O.	/			Lehtinen, J. Lehtinen, M. Laukkanen, M.	/		/	Reinikainen, O.	/		
Aho, A. O.				Lehikoinen, A. A.	/			Rintala, T. H.	/		
Elfving, O.	/			Lehtinen, M. E.	/			Rytkönen, Anni			/
Haapasalo, Anna			/	Lehtokoski, Aina	/			Ryömä, H.	/		
Hakala, K.	/			Lehtola, V.			/	Rönberg, S.			
Hakkila, V.	/			Lehtonen, V.	/			Saarikivi, Lydia			/
Halme, A.	/			Leino, A. E.	/			Sillanpää, Miina			/
Heinonen, K. R.	/			Leinonen, Olga	/			Sirola, L.	/		
Hella, E.				Leivo, J. O.	/			Tanner, V.	/		
Helo, J.	/			Leskinen, P. A.	/			Tolonen, J. Fr. Tontti, J. Törmä, H.	/		
Hildén, E. L.	/			Linna, J. Luukkonen, G.	/			Vainio, V.			
Hiltunen, O.	/			Lyytinen, Edla	/			Valavaara, I. R.			
Hupli, V.	/			Meriläinen, A.	/			Valjakka, Hilma	/		
Huttunen, E.	/			Michelsson, E. A.	/			Vankkoja, V.			
Huttunen, P.	/			Niemi, V.	/			Viljanen, E.			/
Itkonen, R.			/	Nyrkkö, A. E.	/			Virtanen, J.	/		
Kananen, J.	/			Paasivuori, M.	/			Virtanen, N.	/		
Kauppinen, A.	/			Patinen, N.			/	Voionmaa, V.	/		
Keto, J. V.			/	Paunu, J. P.				Vuolijoki, V.	/		
Koivulahti-Lehto, Hilma	/			Pehkonen, M.	/			Väre, K. O.	/		
Korhonen, O.	/			Puittinen, M. S.	/				62		14
Korhonen, V.	/										
Koskelin, A.	/										

Vakuumiksi:

A. V. Korhonen

Suomen Eduskunnan Sosialidemokratinen ryhmä.

(Valittu 1 ja 3 p:nä maaliskuuta 1919.)

Kokous 10 p:nä marras kuuta 1921

Liite N. 2.

Asia: Menettely hallituksen vastauksen kuultua välikysymykseen armahduk-
sen toteuttamisesta 18 1918 vuoden kapinavangeille. § 3.

(I äänestys).

Äänestys: Jaa: Reinikaisen 18 ehd.: Lähetystö edistysm. ryhmälle ja halli-
tukselle ilmoittamaan, että sos.-dem. ryhmä liittää ahvenenm. takeet ja
amnes. 1918 v:n kapinavankien armahtamiseen ja äänestää hall. vastauksen
valiokuntaan.

„ Ei: voionmaan ehd.: Hallituksen vastaus äänestetään perustusla-
kovaliokuntaan.

	Saa- puv.	Jaa	Ei		Saa- puv.	Jaa	Ei		Saa- puv.	Jaa	Ei
Aalto, A.			/	Koskinen, A.			/	Puro, O. H.	Poissa.		
Aalto, H. Poissa				Kotonen, A.			/	Pöyhönen, T.			/
Ahlfors, Fanny		/		Kujala, J.			/	Raearo, E. E.	Poissa.		
Ailio, J.	Poissa.			Kääriäinen, H.			/	Rapo, J.		/	
Ampuja, M.		/		Leherma, J.			/	Reinikainen, O.		/	
Andersson, O.			/	Lassila			/	Rintala, T. H.			/
And, A. O.				Laukkanen, M.	Poissa.			Rytkönen, Anni	Poissa.		
Elfving, O.		/		Lehikoinen, A. A.		/		Ryömä, H.			/
Haapasalo, Anna	Poissa.			Lehtinen, M. E.			/	Rönberg, S.			
Hakala, K.			/	Lehtokoski, Aina			/	Saarikivi, Lyydia	Poissa		
Hakkila, V.			/	Lehtola, V.	Poissa			Sillanpää, Miina	Poissa.		
Halme, A.			/	Lehtonen, V.			/	Sirola, L.	Poistunut.		
Heinonen, K. R.			/	Leino, A. E.			/	Tanner, V.			/
Helle, E.				Leinonen, Olga		/		Tasavari		/	/
Helo, J.		/		Leivo, J. O.			/	Tolonen, J. Fr.			/
Hildén, E. L.			/	Leskinen, P. A.			/	Tontteri			/
Hiltunen, O.			/	Lindroos		/	/	Turtainen, T. A.			/
Hupli, V.			/	Linna, J.		/		Törmä, H.			/
Huttunen, E.			/	Luukkonen, G.			/	Vainio, V.			
Huttunen, P.			/	Lumio			/	Valavaara, I. R.			
Itkonen, R.	Poissa.			Lyytinen, Edla			/	Valjakka, Hilma		/	
Kananen, J.	Poistunut			Meriläinen, A.			/	Vankkoja, V.			
Kauppinen, A.	Poistunut			Michelsson, E. A.			/	Viljanen, E.	Poissa.		
Keto, J. V.	Poissa.			Niemi, V.	Poistunut			Virtanen, J.		/	
Koivulahti-Lehto, Hilma		/		Nyrkkö, A. E.			/	Virtanen, N.			/
Korhonen, O.			/	Paasivuori, M.		/		Voionmaa, V.			/
Korhonen, V.			/	Patinen, N.	Poissa			Vuolijoki, V.			/
Koskelin, A.			/	Paunu, J. P.			/	Väre, K. O.			/
				Pehkonen, M.			/				
				Puittinen, M. S.		/					
										16	43

Vakundeksi:

O. Korhonen

Suomen Eduskunnan Sosialidemokratinen ryhmä.

(Valittu 1 ja 3 p:nä maaliskuuta 1919.)

Kokous 10 p:nä marras kuuta 1921

Liite N. 3.

Asia: Menettely hallituksen vastauksen kuultua välikysymykseen armahduksen toteutamisesta 1918 vuoden kapinavangeille. § 3.
(II ja lopullinen äänestys).

Äänestys: Jaa: Valm.-valiok:n ehd.: Ei vaadita hallituksen vastausta valiokuntaan, mutta puheenvuoroissa moititaan sitä ja hallituksen hitautta armahdamisen toteuttamisessa.

„ **Ei:** Voionmaan ehd.: Hallituksen vastaus äänestetään perustuslakivaliokuntaan.

	Saa- puv.	Jaa	Ei		Saa- puv.	Jaa	Ei		Saa- puv.	Jaa	Ei
Aalto, A.		/		Koskinen, A.		/		Puro, O. H.	<i>Poissa.</i>		
Aalto, H. <i>Poissa.</i>				Kotonen, A.		/		Pöyhönen, T.			/
Ahlfors, Fanny			/	Kujala, J.		/		Raearo, E. E.	<i>Poissa.</i>		
Ailio, J. <i>Poissa.</i>				Kääriäinen, H.		/		Rapo, J.			/
Ampuja, M.			/	Laherma, J.				Reinikainen, O.			/
Andersson, O.		/		<i>Lassila</i>		/		Rintala, T. H.			/
Arho, A. O.				Laukkanen, M. <i>Poissa.</i>				Rytkönen, Anni <i>Poissa.</i>			
Elfving, O.			/	Lehikoinen, A. A.		/		Ryömä, H.		/	
Haapasalo, Anna <i>Poissa.</i>				Lehtinen, M. E.		/		Rönberg, S.			
Hakala, K.		/		Lehtokoski, Aina		/		Saarikivi, Lyydia <i>Poissa.</i>			
Hakkila, V.		/		Lehtola, V. <i>Poissa.</i>				Sillanpää, Miina <i>Poissa.</i>			
Halme, A.			/	Lehtonen, V.		/		Sirola, L. <i>Poistunut.</i>			
Heinonen, K. R.		/		Leino, A. E.		/		Tanner, V.		/	/
Helle, E.				Leinonen, Olga		/		<i>Poivari</i>			/
Helo, J.			/	Leivo, J. O.		/		Tolonen, J. Fr.			/
Hildén, E. L.		/		Leskinen, P. A.		/		<i>Ponteri</i>			/
Hiltunen, O.		/		<i>Lindroos</i>		/		Turtainen, T. A.			
Hupli, V.		/		Linna, J.		/		Törmä, H.		/	
Huttunen, E.			/	Luukkonen, G.		/		Vainio, V.			
Huttunen, P.			/	<i>Lumio</i>		/		Valavaara, I. B.			
Itkonen, R. <i>Poissa.</i>				Lyytinen, Edla				Valjakka, Hilma			/
Kananen, J. <i>Poistunut.</i>				Meriläinen, A.		/		Vaalkoja, V.			
Kauppinen, A.			/	Michelsson, E. A.		/		Viljanen, E. <i>Poissa.</i>			
Keto, J. V. <i>Poissa.</i>				Niemi, V. <i>Poistunut.</i>				Virtanen, J.			/
Koivulahti-Lehto, Hilma			/	Nyrkkö, A. E.		/		Virtanen, N.		/	
Korhonen, O.		/		Paasivuori, M.		/		Voionmaa, V.			/
Korhonen, V.		/		Patinen, N. <i>Poissa.</i>				Vuolijoki, V.		/	
Koskelin, A.			/	Pentti, J. P.				Väre, K. O.		/	
				Pehkonen, M.		/					
				Puittinen, M. S.		/					

25.34.

Vakundeksi:

O. T. Korhonen

Sosialidemokratiseille Eduskunta-
ryhmälle.

Laatuani kuulla, että Sos. Dem. Eduskun-
taryhmän jäsenet valmistelisivat hallituk-
selle esitettävää "välitysympästä" valtio-
rikonvankien ^{armahdus} asiassa, haluan puolest-
tamme kiinnittää huomiotaan välitysy-
mysten mahdollisiin - ja hyvin huul-
taviin - kielteisiin seurauksiin. Jos
hallitus on nyt perääntynyt aikomuk-
sestaan ehdottaa m. s. Kapinan johta-
jain" armahdamista, niin saattaa asian
ratkaiseminen välitysympästä eduskun-
nan ratkaistavaksi muodostua karkun-
paloluksiksi vankien asialle. Voi
olla aivan varma, että eduskunnan
porvarillinen enemmistö tulisi
tällaisessa tapauksessa hyväksy-
mään hallituksensa kielteisen
menettelyn. Siitä olisi taas seu-
rauksena, että hallitus voisi tämän
jälkeen suhtautua kysymykseen ai-
van kylmästi; ja presidenttikin
luultavasti pelkisi Libman-
in lausunnan siksi sitovak-
si, ettei vähään aikaan voisi
toivoa mitään yksityisamnestian
sovelluttamistaakaan. Jos taas

eduskunnalle ei annettaisi
lähisunlla tuollaisen Kiekkon
päättökseen tekoon, niin olisi as-
~~sa~~ edelleen avoimen
ja voitaisiin sitä ajan kaikin
käytävissä olevin keinoin.
Siltä ainakin meistä täällä va-
Kilan muurien sisällä tuntuu

Välityksenne tekoon sille
jättäminen ei suinkaan tietäisi
hallituksen menettelyn hyväksyn-
tä. Onhan ryhmällä tietäksenne
monia muita keinoja tyytymäl-
lyksensä ilmoitus. Tässä ja ar-
mahdusasiaan ajamiseksi tainak-
yhtä hyvin kuin välityksenne
Kautta. Sellaisina voi mielestämme
käyttää varsinkin budjetikysymystä,
Kehonamme takeita ja ahvenan-
maalaisen armahdusasia y. m.

Kehonamme siis ryhmää ottaa
merkittävään myös edellä esitety-
näkökohdat muutenkin asiassa
pullinen päätös tehdään. Eristetyssä
asemassamme ollen näyttää asia me-
tallaiselta. Te tietysti voitte arvostella
asia useammilta tahoilta kuin me
täällä, mutta toivon ryhmälle olevan
stus. Meidänkin mielisitemme esillä
sestä olemme tämän huomautuksemme
tehtävät. Tammisaaren pakko-työleikkosessa syys-
kuun 18 p:nä 1921. Joukko valtiollisia vankeja

Valm. valiak. kokous 10/11 1921 #4.

Los dem. Eduskuntaryhmä Helsinki.

Terijoen työväenyhdistys 2. 10. 21. pitämässään kokouksessa päätti kääntyä puoleen toivomuksella että n. s. rajaseutulain tullessa eduskunnassa esille, ryhmä tekisi kaiken voitavansa rajaseutuväestölle niin kaitalle sen lain poistamiseksi tai sen muuttamiseksi siten ettei se estäisi niin paljon vailla olevan raja seudun varsinkin työväestön henkistä sekä aineellista kehitystä.

Terijoen Työväenyhdistys.
Ktta:

Laina Pyykkö.
Sihtööri.

Eduskunnalle ei annettaisi
tilaisuutta tuollaisen kieltä
päättökseen tekoon, niin olisi
~~miten~~ edelleen avoimen
ja voitaisiin sitä asiaa kaikin

Sosialidemokraattisen Eduskuntaryhmän

Valmistavalle Valiokunnalle.

Kun lakiehdotukset koskeva valtion virkatalojen käyttöä ovat
taasen käsittelyn alaisena eduskunnassa, pyydän Valmistavalle Valio-
kunnalle esittää seuraavaa:

Eikö olisi jo aikaa että sos.-dem. eduskuntaryhmä valtion omis-
tamaa maata koskevista kysymyksistä pelaisi selvälle, sosialidemokratian
periaatteiden kanssa sopusoinnussa olevalle kannalle? Tuskinpa missään
maassa sosialidemokraatit ovat semmoisella kannalla kuin nykyään meidän
ryhmämme, kun se nimittäin tahtoo omistusoikeudella myydä yksityisille
valtion omistamaa maata. Sill'aikaa kun veljespuolueemme Ruotsissa ja
Tanskassa tarmokkaasti pyrkivät palauttamaan yhteiskunnan haltuun suku-
kartanot ja yleensä lahjoitusmaat, jotta niitä sittemmin voitaisiin
vuokraoikeudella antaa halullisten viljeltäviksi, on meidän ryhmämme
vapautunut kaikista periaatteellisista epäilyksistä ja aikoo yhteis-
määrityksessä porvarillisten kanssa sosialidemokratialle vieraalla taval-
la luovuttaa valtion maata yksityisille.

Lisäksi on allekirjoittaneen mielestä Maatalousvaliokunnan mie-
tintöön N:o 2 sisältyvä lakiehdotus vuokramiesten kannalta katsoen -
mitä viljelys- ja asuntotiloihin tulee - siksi epäedullinen, ettei
se ansaitse tulla hyväksytyksi. Se vuokramuoto, johon se perustuu, on
jotakin aivan toista kuin perinnöllinen hallintaoikeus, joka antaisi
vuokrajalle paljon suuremman varmuuden. Ruotsissa on tultu niin pitkälle,
että parhaillaan valmistellaan tällaisen luovutusmenettelyn juriidista

sestä oleminen tämän ohjelmantekemisen
tehtävät. Tammisaaren pakotyöehtojen pyy-
dettiin 18 p:nä 1921. Joukko valtiollisia vankeja

muotoa; siitä meidänkin pitäisi ottaa oppia.

Ehdotan lyhyesti, että Valiokunta ottaisi harkittavakseen seuraavat ajatukset:

että Maatalousvaliokunnan mietintöihin N:o I ja 2 sisältyvät lakiehdotukset hylättäisiin;

että ryhmä sanomalehdistössä julkaistavaksi laattisi selonteon kannastaan tässä kysymyksessä; sekä

että ryhmä kehoittaisi puoluetoimikuntaa asettamaan todellisista asiantuntijoista kokoonpannun komitean, jonka tehtävänä olisi laatia ehdotus valtion virkatalojen käytöstä huomioonottaen, että torpat ja mäkitupa-alueet samaten kuin myös perustettavat uudet viljelys- ja asuntotilat annettaisiin viljeltäväksi turvatulla perinnöllisellä hallintaoikeudella.

Helsingissä 10 p:nä marraskuuta 1921.

Otto Anderson

X. I.

Fre

Soc. dem. Riksdagsgruppens
Beredningsstykke.

Då lagarna om disposition av
statens boställen åter är under behand-
ling i riksdagen, vill jag till berednings-
utskottets behandling föreslå följande:
Vore det inte på tid att den Soc. dem.
riksdagsgruppen, i frågor rörande statens
jord, uttalar till en principiell klar so-
cialdemokratisk ståndpunkt! I inget annat
land intar socialdemokraterna, näppe-
ligen, en sådan ståndpunkt som vår
grupp för närvarande gör nämligen att
med privata äganderätten försäga delar
av den jord som befinner sig i statens
ägo. När t. ex. boderparkerna i våra närm-
ste grannländer Sverige och Danmark över-

muotoa; siitä meidänkin pitäisi ottaa oppia.

Ehdotan lyhyesti, että Valiokunta ottaisi harkittavakseen

seuraavat ajatukset:

että Maatalousvaliokunnan mietintöihin N:o 1 ja 2

sisältyvät lakiehdotukset hylättäisiin;

että ryhmä senomalehdistössä julkaistavaksi laa-

tisi selonteon kannastaan tässä kysymyksessä; sekä

että ryhmä kehoittaisi puoluetoimikuntaa asetta-

maan todellisista asiantuntijoista kokoonpannun komitean,

Helsi

II.

giskt sträva att fideikommissioner samt
statens jorddonationer ^(värkhusföretag) återgå till sam-
hället för att sedan med ärvligt be-
rättningsrätt överlåtas till bebrukarna,
har vår grupp frigjort sig från alla prin-
cipiella betänkligheter för att i samför-
stånd med de kongerliga arkiverna lig
statens jord på ett för socialdemokratien främ-
mande sätt. Vidare anser undertecknad att
lagförslaget i Agrarkomiténs betänkanse
Nr 2 är för bebrukarna (della vis a vis
odlings och bostadsbehov). Sympunkten
så självklar att den inte fortgår
att godkännas. Dessa arrendeformer som
lagförslaget bygger på är något väsent-
ligen annat än den säkerhet som skulle
beredas bebrukaren medels tillämpnin-
gen av den ärvliga berättningsrätten.
I Sverige har man kommit så långt att
arbetet för utformandet av ett rättssystem
för denna överlåtelseform pågår; något för

muutos; siitä meidänkin pitäisi ottaa oppia.

Ehdotan lyhyesti, että Valiokunta ottaisi harkittavaksi

seuraavat ajatukset:

että Maatalousvaliokunnan mietintöihin N:o I ja 2

sisältyvät lakiehdotukset hylättäisiin;

että ryhmä sanomalehdistössä julkaistavaksi laati-
tisi selonteon kannastaan tässä kysymyksessä; sekä

että ryhmä kehoittaisi puoluetoimikuntaa asetta-
maan todellisista asiantuntijoista kokoonpannun komitean,

Hel

III
oss att taga vara på.
För att fatta mig kort ber jag här be-
redningsutskottets förprobering för
förelä:

Att lagförslagen i Agrarut-
skottets betänkande N:o 1 och 2 måtte
förkastas.

Att gruppen, för publicering i parti-
pressen, utfattat en motiverad redogörel-
se för sitt ställningsstagande samt

Att gruppen måtte uppmärksamma parti-
styrelsen att tillse att kommitté av
värdligt sak kunniga att närbeta för-
slag till disposition av statens bestånden
med beaktande av att torp och backstuga-
områden som vore nya odlings och be-
stadslägenheter överlåtes till bebrukarna
med tryggad ärlig besittningsrätt.

Lifors 10/11 1921. Otto Andersson.

Suomen Eduskunnan Sosialidemokratinen ryhmä.

(Valittu 1 ja 3 p:nä maaliskuuta 1919.)

Kokous II p:nä marras kuuta 1921.

Liite N. I.

Asia: Nimenhuuto kokouksen alkaessa.

Äänestys: Jaa:

„ Ei:

	Saa- puv.	Jaa	Ei		Saa- puv.	Jaa	Ei		Saa- puv.	Jaa	Ei
Aalto, A.	/		/	Koskinen, A.	/			Puro, O. H.	/		
Aalto, H. Ahlfors, Fanny	/			Kotonen, A.	/			Pöyhönen, T.	/		
Ailio, J.	/			Kujala, J.	/			Raearo, E. E.	/		
Ampuja, M.	/			Kääriäinen, H.	/			Rapo, J.	/		
Andersson, O.	/			Caherma, J. Rassila	/			Reinikainen, O.	/		
Arto, A. O.				Laukkanen, M.	/			Rintala, T. H.	/		
Elfving, O.	/			Lehikoinen, A. A.	/			Rytkönen, Anni			/
Haapasalo, Anna	/			Lehtinen, M. E.	/			Ryömä, H.			/
Hakala, K.	/			Lehtokoski, Aina	/			Rönberg, S.			
Hakkila, V.	/			Lehtola, V.	/			Saarikivi, Lyydia	/		
Halme, A.	/			Lehtonen, V.	/			Sillanpää, Miina	/		
Heinonen, K. R.	/			Leino, A. E.	/			Sirola, L.			/
Helle, E.				Leinonen, Olga	/			Tanner, V.	/		
Helo, J.	/			Leivo, J. O.	/			Toivari Tolonen, J. Fr.	/		
Hildén, E. L.	/			Leskinen, P. A.	/			Tontteri Turtainen, T. A.	/		
Hiltunen, O.	/			Lindroos Linna, J.	/			Törmä, H.	/		
Hupli, V.	/			Luukkonen, G.	/			Vainio, V.			
Huttunen, E.	/			Lamio Lyytinen, Edla	/			Valavaara, I. R.			
Huttunen, P.	/			Meriläinen, A.	/			Valjakka, Hilma	/		
Itkonen, R.	/			Michelsson, E. A.	/			Vankkoja, V.			
Kananen, J.	/			Niemi, V.	/			Viljanen, E.	/		
Kauppinen, A.	/			Nyrkkö, A. E.	/			Virtanen, J.	/		
Keto, J. V.	/			Paasivuori, M.	/			Virtanen, N.	/		
Koivulahti-Lehto, Hilma	/			Patinen, N.	/			Voionmaa, V.	/		
Korhonen, O.	/			Paunu, J. R.				Vuolijoki, V.			/
Korhonen, V.	/			Pehkonen, M.	/			Väre, K. O.	/		
Koskelin, A.	/			Puittinen, M. S.	/				/		5

Vakundeksi:

O. V. Korhonen.

Suomen Eduskunnan Sosialidemokratinen ryhmä.

(Valittu 1 ja 3 p:nä maaliskuuta 1919.)

Kokous II p:nä marras kuuta 1921.

Liite N. 2.

Asia: Edlisen kokouksen päätöksen tarkistaminen menettelytavasta hallituksen vastauksen kuultua välikysymykseen 1918 vuoden kapinavankien armahamisesta.

Äänestys: Jaa: Edlissä päätöksessä pysyminen, joten asia vaaditaan perustuslakivaliokuntaan.

„ Ei: yksinkertaiseen päiväjärjestykseen siirtyminen, joten edlisen tehty päätös kumottaisiin.

	Saa- puv.	Jaa	Ei		Saa- puv.	Jaa	Ei		Saa- puv.	Jaa	Ei
Aalto, A.			/	Koskinen, A.		/		Puro, O. H.			/
Aalto, K. Poissa. Ahlfors, Fanny		/		Kotonen, A.		/		Pöyhönen, T.		/	
Ailio, J.		/		Kujala, J.		/		Raearo, E. E.		/	
Ampuja, M.		/		Kääriäinen, H.			/	Rapo, J.		/	
Andersson, O.			/	Laherma, J. <i>Lassila</i>			/	Reinikainen, O. <i>Poistunut.</i>			
Aho, A. O.				Laukkanen, M.		/		Rintala, T. H.		/	
Elfving, O.		/		Lehikoinen, A. A.		/		Rytkönen, Anni <i>Poissa.</i>			
Haapasalo, Anna <i>Poistunut.</i>				Lehtinen, M. E.			/	Ryömä, H. <i>Poissa.</i>			
Hakala, K.			/	Lehtokoski, Aina		/		Rönberg, S.			
Hakkila, V.			/	Lehtola, V.			/	Saarikivi, Lyydia <i>Poistunut.</i>			
Halme, A.		/		Lehtonen, V.		/		Sillanpää, Miina			/
Heinonen, K. R.			/	Leino, A. E.		/		Sirola, L. <i>Poissa.</i>			
Helle, E.				Leinonen, Olga		/		Tanner, V.			/
Helo, J.		/		Leivo, J. O.			/	<i>Toivari</i> Tolonen, J. Fr. <i>Poistunut.</i>			/
Hildén, E. L.			/	Leskinen, P. A.			/	<i>Tontteri</i> Furttainen, T. A.			/
Hiltunen, O.			/	<i>Lindroos</i> Linna, J.		/		Törmä, H.			/
Hupli, V.			/	Luukkonen, G.		/	/	Vainio, V.			
Huttunen, E.		/		<i>Lumio</i> Lundin, Edla			/	Valavaara, I. R.			
Huttunen, P.		/		Meriläinen, A.			/	Valjakka, Hilma		/	
Itkonen, R.			/	Michelsson, E. A.			/	Vankkoja, V.			
Kananen, J.			/	Niemi, V.		/		Viljanen, E.			/
Kauppinen, A.		/		Nyrkkö, A. E.			/	Virtanen, J.			/
Keto, J. V.			/	Paasivuori, M.		/		Virtanen, N.			/
Koivulahti-Lehto, Hilma		/		Patinen, N.			/	Voionmaa, V.			/
Korhonen, O.			/	Paunu, J. P.				Vuolijoki, V. <i>Poissa.</i>			
Korhonen, V.			/	Pehkonen, M.			/	Väre, K. O.			/
Koskelin, A.		/		Puittinen, M. S.		/					

31/36

Vakuudeksi:

O. T. Korhonen.